

ذره بین

روایت فلاح‌ت‌پیشه‌از جواشی مذاکرات

آمریکایی‌ها دنبال توافق موقت خواهند بود

◀ **جنگ، خط قرمز ایران و آمریکا است**

موضع تند استیو ویتکاف درباره غنی‌سازی اورانیوم از یک سو و واکنش عباس عراقچی به این اظهارات از سوی دیگر، نشان می‌دهد، مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا، با چالش‌های جدی روبه‌رو است. طرف آمریکایی خواهان توقف کامل برنامه هسته‌ای شده اما طرف ایرانی معتقد است غنی‌سازی حق غیرقابل مذاکره ایران است. این مساله باعث شده تا مذاکرات به مراحل حساس خود یعنی خطوط قرمز طرفین وارد شود. خط قرمز ایران کاملاً شفاف و روشن بوده و بارها نیز بیان شده است. حال اینکه آمریکایی‌ها در قبال دور پنجم مذاکرات چه رویکرد و موضعی اتخاذ کنند باید منتظر ماند و دیدی اما ایران همچنان بر روی مواضع خود مجدانه و مصرانه مانده است.

◀ **ترامپ و گزارش ۶ ماهه**

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل در خصوص مواضع آمریکایی‌ها اظهار داشت: چند عامل در موضع‌گیری‌های اخیر آمریکایی‌ها در خصوص مذاکرات نقش دارد. عامل اول اینکه تا هفته گذشته، آمریکایی‌ها سعی کردند سفر ترامپ به منطقه در یک فضای آرام رخ دهد و این مواضع را مطرح نمی‌کردند. بنابراین دیدیم که دقیقاً بعد از سفر ترامپ بود که مواضی تند از سوی ترامپ و ویتکاف درباره ایران مطرح شد. حتمتاً... فلاح‌ت‌پیشه بیان داشت: آمریکایی‌ها درجه اول به دنبال توافق موقت با ایران خواهند بود. در واقع آمریکایی‌ها به دنبال نوعی از توافق هستند که بر اساس آن، ایران برنامه‌های خود را به حالت تعلیق درآورده و تغییر معناداری نیز در تحریم‌ها شکل نگیرد. اما اصل توافق به عنوان یک گزارش کار شش ماهه اول دولت ترامپ اعلام شود. این بخشی از برنامه گام‌به‌گام ترامپ است و او ترجیح می‌دهد بعد از اعلام این موضوع، به سراغ اجرای سایر برنامه‌های خود در منطقه و در سطح بین‌الملل بپردازد. وی افزود: اگر چنین توافقی شکل بگیرد، دوباره مدتی بعد، آمریکایی‌ها مواردی جدید را مطرح می‌کنند تا ایران را برای مذاکراتی تازه بکشاند و فقط ایران باشد که عقب نشینی می‌کند و در مقابل عقب‌نشینی معناداری در سیاست‌های ایالات متحده شکل نگیرد. این درواقع مهم‌ترین هدفی است که آمریکایی‌ها دنبال می‌کنند و من معتقدم برخی از مسئولان ایرانی در دیپلماسی عمومی اشتباهاتی جدی داشته‌اند. از جمله این اشتباهات می‌توانم به مسئولی اشاره کنم که در شرایطی که هنوز طرح مشخصی از طرف آمریکایی‌ها اعلام نشده، یک طرفه اعلام کرده‌اند که ایران سوخت غنی شده خود را تحویل می‌دهد و به‌گونه‌ای سخن گفته شد که یادآور لیبی بود و آمریکایی‌ها نیز باور نمی‌کردند در ایران، مسئولی به‌گونه‌ای صحبت کند که شبیه به الگوی لیبی باشد.

◀ **رهایی ازین بهست**

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس دهم اظهار کرد: معتقدم نگرانی قبل از دعوای برخی مسئولان ایران باعث شد آمریکایی‌ها موضعی تندیتر و جدی‌تر اتخاذ کنند. آنچه وزارت خارجه ایران، در نهایت دنبال می‌کند این است که برنامه هسته‌ای ایران، شامل دستاوردهایی باشد که همه کشورهای عضو NPT دارند. ایران با این شرایط می‌تواند فعالیت‌های هسته‌ای خود را با نظارت‌های موردنظر آژانس ادامه دهد و این درواقع مشابه همان چیزی است که همه کشورهای دنیا و حتی کشورهای فاقد بمب هسته‌ای نیز دارند. هرچه شرایط امنیتی شود، بهانه به دست آمریکایی‌ها و دوستان اسرائیلی آنها خواهد داد که ایران را از حق مبتنی بر NPT خود دور کنند. بنابراین تکاپوی وزارت خارجه برای مذاکره با کشورهای اروپایی، کشورهای شرقی و کشورهای غربی نیز در همین راستا انجام می‌شود. این تکاپو بیشتر حاصل تلاش وزارت خارجه ایران برای رهایی از بن بست دیپلماسی اقتدارگرایانه ترامپ است. بسیاری از مسئولانی که تنگناهای امروز سیاست خارجی و به‌ویژه تنگناهای هسته‌ای حاصل اشتباهات گذشته آنان است، افرادی را شامل می‌شوند که از آن سوی بام افتاده‌اند. نماینده ادوار مجلس بیان کرد: وقتی آمریکایی‌ها ببینند برخی از افراطیون ایرانی مانع هر توافقی شده‌اند و ۲ فرصت ایران را برای هر نوع توافقی از بین برده‌اند، اکنون نیز از سوی دیگر با افتاده‌اند، طبیعتاً دستور کارهای سنگین‌تری را برای تیم وزارت خارجه ایران مشخص می‌کنند. مشخص است که جنگ در حال تبدیل شدن به خط قرمز، هم برای ایران و هم برای آمریکا است. به‌ویژه پس از قراردادهایی که ترامپ در منطقه بست که بیش از ۴ تریلیون دلار قرارداد را شامل می‌شد، فقط یک جرقه جنگی باعث می‌شود که کل دستاوردهای ترامپ در قالب سودآورترین اثر یک سیاستمدار از بین برود. همین موضوع باعث می‌شود که جنگ به خط قرمزی برای طرفین تبدیل شود. اگر مسئولان وزارت خارجه بتوانند از این موضوع استفاده کنند، خواهند توانست از بن بست دیپلماسی اقتدارطلب ترامپ خارج شوند.

چهارشنبه

۱۳۱۰۰۲۰۱۴۰۴

۲۳ ذی القعدة ۱۴۴۶ ه‍.ق / ۲۱ می ۲۰۲۵

سال هشتم

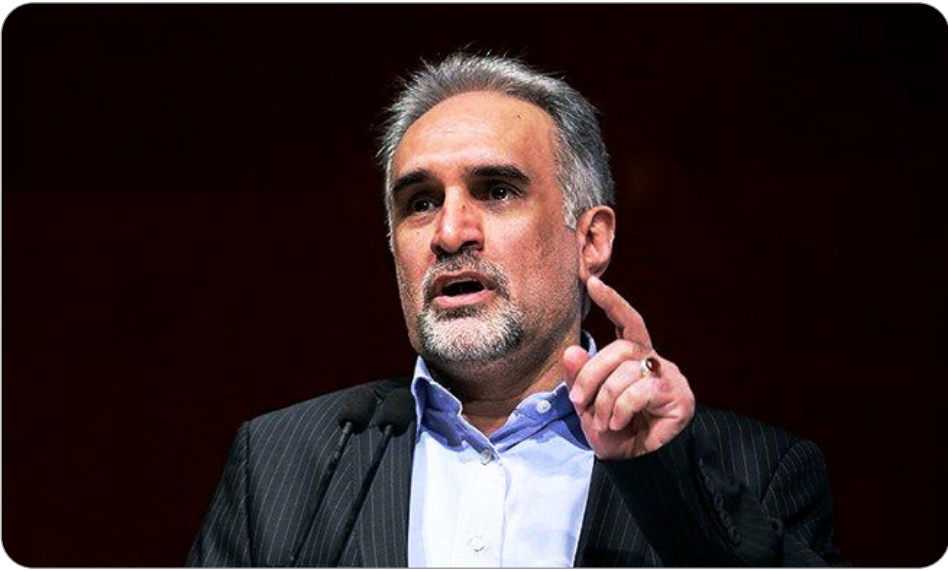
شماره ۲۱۱۳

armanmeli.ir

«آرمان ملی» مواج‌هه رئیس جمهور با جامعه را بررسی می‌کند

صداقت در رفتار، صراحت در پاسخگویی

◀ **احمد حکیمی پور در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:** پزشک‌یان صادقانه از ناترازی‌ها و کاستی‌ها با مردم صحبت کند

دارد. اتفاقاً بسیاری از حامیان و دلسوزان نیز بر همین نظردن که رئیس جمهور از موانع و مشکلات با مردم سخن بگوید و مردم را محرم ب‌داند. اینکه چرا پس از گذشت ۹ ماه هنوز فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی برداشته نشده است و چه نهاد‌ها و دستگاه‌هایی در جهت تحقق این مساله مانع ایجاد می‌کنند. اینکه چ‌رادر مقابل اقلیت تندرویی که برای دولت هزینه‌های مختلف می‌ت‌رشدن ایستادگی نمی‌شود. اینکه مسبب شرایط امروز ناترازی‌ها چه کسانی هستند و دولت برای حل این مساله چه برنامه‌هایی دارد و سایر پرسش‌هایی که قابل طرح است. ماجرا این است که دولت باید جامعه را از خود بداند که گزارش‌های دقیق و صحیح به مردم بدهد. مهم‌تر از آن نیز هر جایی‌که دیدند کار پیش نمی‌رود علل، موانع و ایجادکنندگان موانع را به صورت شفاف بگویند تا جامعه بدان دولت در مسیر تحقق وعده‌ها و رسیدن به اهداف تلاش می‌کند، اما بعضاً موانع در مقابل دولت اجازه تحقق سریع آنها را نمی‌دهند.

◀ **استفاده از نخبگان**

کارشناسان و صاحب‌نظران بارها بر این نکته تاکید داشته‌اند که دولت باید در حوزه‌های مختلف از نخبگان و افراد توانمند، محرب و کاردان استفاده کند تا در برآیند کلی عملکرد دولت را مثبت و موثر جلوه دهند و در حوزه‌های مشخص خود عملکرد قابل قبولی داشته باشند. این در حالی است که گزارش‌ها و اطلاعات اشتباه به رئیس جمهور به نوعی به باشند اشیل دولت تبدیل شده و حتی خود پزشک‌یان نیز به این مساله اشاره داشته و در جلسه با استانداران نیز اشتباه محاسباتی وزیر نیرو در خصوص ناترازی‌ها را به رخ کشید. اطلاعات اشتباهی‌که حتی انتقاد تند و مستقیم یارو همراه رئیس جمهور در دوران انتخابات یعنی محمد جواد آذری جهرمی را نیز به همراه داشته که در خصوص صحبت پزشک‌یان در مورد نیاز دولت به برق

«آرمان ملی» در گزارشی بررسی می‌کند

پالرمودر جزیره تندروها

هم موافق بود که هر دو این اظهارات دروغ است. که الان ما در آن هستیم، با مجلس ۱۰ سال پیش زمین تا آسمان متفاوت است. آن موقع رئیس مجلس لاریجانی بود، امروز رئیس مجلس قالیباف است. می‌گویند احکام خدا هم باید تطابق با زمان و مکان در آن در نظر گرفته شود. مجلس ۱۰ سال پیش گفته که پالرمو خوب است، من تضمین می‌دهم اگر الان از مجلس دوازدهم رای‌گیری شود، به پالرمو رای نمی‌دهد. سخنگوی مجمع تشخیص حق نداشت بگوید که مجلس آن را تصویب کرده است. مردم بدانید این مجلس با پالرمو موافقت نکرده است».

◀ **تشنج در صحن مجلس**

در حین بیان این گفته‌ها، جمعی از نمایندگان با فریاد ۲-۲ مخالفت خود را با مطرح کردند و عده‌ای نیز با حضور در مقابل جایگاه هیات رئیسه و حتی مقابل صندلی کوچک زاده اعتراض خود را بیان کردند. درواکنش این نماینده تهران خطاب به حاجی‌بابایی که ریاست جلسه را بر عهده داشت، بیان داشت: «طبق آیین‌نامه داخلی مجلس، قطع کلام ناطق و عدم مراعات سکوت ممنوع است و رئیس جلسه باید جلوی آن را بگیرد». در

آرمان ملی

سیاست

گزارش

افغانستان و حقایق ایران

از اشراف غنی تا طالبان

مدتی است داستان حقایق ایران از هیرمند، خشک شدن سیستان و دیگرهای مرزی در خبرها به گوش می‌رسد. عده‌ای از قرارداد حقایق ایران از هیرمند می‌گویند و دسته‌ای این پرسش را دارند که چرا تا به حال این قرارداد اجرا می‌شده و اکنون اجرا نمی‌شود. رودخانه‌های هیرمند به همراه خاش رود، فراه، هاروت رود، شوررود، حسین‌آباد و نهپندان به دریاچه هامون می‌ریزند. رود هیرمند، از رودهای پرآب فلات ایران، اصلی‌ترین رود در حوضه آبریز دریاچه هامون است که از بلندی‌های کوه‌های بابا در ۴۰ کیلومتری غرب کابل از رشته‌کوه هندوکش در افغانستان سرچشمه می‌گیرد و پس از مسافت ۱۱۰۰کیلومتر وارد دریاچه هامون می‌شود. رود هیرمند یا به قول افغانستانی‌ها دریای هلمند یک رودخانه مرزی است و همانند نیل، ارس، اروند دانوب و... متعلق به تنها یک کشور نیست و تابع قراردادها و رژیم بهره‌برداری بین‌المللی است. پس از شکست‌گفت‌وگوهای بسیار میان سران حکومتی ایران و افغانستان در سال‌های ۱۳۰۹ و ۱۳۲۷، با رای کمیسیون بررسی حقایق هیرمند به نام کمیسیون دلنا، قراردادی در سال ۱۳۵۱ میان نخست‌وزیران ایران و افغانستان در کابل به امضاء رسید و مقرر شد در هر ثانیه ۲۶ مترمکعب آب (معادل ۸۵۰ میلیون مترمکعب در سال) به صورت پایدار و دائمی سهم سیستان، ایران و دریاچه هامون باشد. اما در سال‌های اخیر در پایین دست آن و نزدیکی مرز ایران سد دیگری به نام کمال‌خان به جای بند قدیمی به همین نام احداث شد. کار ساخت بند کمال‌خان در سال ۱۳۴۵ خورشیدی شروع شد و پس از وقفه‌ای طولانی در سال ۱۳۹۰ از سر گرفته شد و سرانجام در ۳ فروردین ۱۴۰۰ توسط رئیس‌جمهور سابق افغانستان محمد اشراف غنی افتتاح شد. این دریاچه از سه دریاچه کوچک به نام‌های هامون پوزک، هامون صابری و هامون هلمند یا هیرمند تشکیل شده و هامون گودرز هم کمی دورتر از این سه و در خاک افغانستان قرار گرفته است. این دریاچه‌ها در زمان فراوانی آب به هم می‌پیوندند و دریاچه مشترک هامون، میان افغانستان و ایران را تشکیل می‌دهند. رودخانه هیرمند شریان اصلی ورود به هامون است و رودخانه‌های خاش‌رود، فراه، هاروت‌رود، شوررود، حسین‌آباد و نهپندان نیز به هامون می‌ریزند هامون پوزک در خاک افغانستان، هامون صابری در مرز و هامون هیرمند در ایران قرار دارد. در ادریبهشت سال ۱۳۹۳ و با جاری شدن سیلاب از افغانستان، دریاچه هامون پس از ۱۵ سال آب‌گیری شد. اما این اتفاق هر سال رخ نمی‌دهد. پس فقط برخی سال‌ها دریاچه‌های هامون بیشتر از حقایق ۸۵۰ میلیون متر مکعب دریافت می‌کرد و افغانستان قادر به جلوگیری از این رواناب نبود و این آنها ممکن بود برای مدتی بیش از یک سال جوابگوی نیازهای سیستان باشد. لذا چنین به نظر می‌رسد که تا قبل از احداث کانال بند کمال‌خان سهمیه آب و حقایق ایران نه که از محل تعهد و وفای به عهد افغانستان که از طریق سرریز سد کجکی و رواناب حوضه میانی در زمان بارش‌های مقطعی که خارج از کنترل دولت افغانستان بود تأمین می‌شد و طرف افغان رواناب سیلابی را که پس از سد کجکی و بر آن کنترلی نداشت و روانه ایران می‌شد را به عنوان حقایق ارانه شده مطرح می‌کرد و به قول معروف روغن ریخته شده را نذر می‌کرد اما اکنون که امکان کنترل سیلاب‌ها و رواناب‌ها را پیدا کرده است، جلوی آن را گرفته است و آنها را روانه شوره رارگودرز می‌کند. بنابراین دیگر چاه‌های نیمه و تالاب هامون بی‌آب مانده و چنین شرایط وخیمی رخ داده است.

◀ **از اشراف غنی تا طالبان**

محمد اشراف غنی جمله معروفی در افتتاح بند کمال‌خان گفت و آن این است که اگر ایرانی‌ها آب بیشتری می‌خواهند به ما نفت در مقابلش بدهند. کانال بین بند کمال‌خان و گودرز یک ابزار چانه‌زنی است. زیرا در سال‌های پرآب و حتی فصل‌های پرآب یک سال معمولی رواناب پس از سد کجکی، دریاچه هامون به هامون سیستان و ایران می‌رسید اما اینک حتی در سال‌های پرآب و حتی بارندگی‌های مقطعی نیز از آب خبری نیست و فقط همان حقایق –اگر راضی بشوند و بفرستند- حق ایران است ورواناب اضافی که در سال‌های سیلابی به سیستان ایران می‌آمد دیگر به طور مستقیم به گودرز می‌رود و حالا بر طبق نظر افغانی‌ها، اگر ایران آب ناشی از سیلاب را می‌خواهد باید در برابر آن نفت بدهد. با اینکه باید صبر کنیم گودال گودرز کامل پر شود و سپس آبی روانه سیستان شود. همچنین حکومت جدید طالبان در افغانستان قصد دارد سدی به نام بخش‌آباد روی رودخانه فراه به حجم ۱۳۶۰ میلیون مترمکعب احداث کند که با احداث آن رواناب‌های سیلابی این رودخانه به مقصد تالاب هامون مهار و این تالاب‌ها از این رودخانه‌ها نیز بی‌بهره خواهند شد و همان برپشدن این مقطعی در سال‌های سیلابی نیز منتفی خواهد شد. نکته دیگر این که این رودخانه شامل حال قرارداد ۱۹۷۳ حقایق هیرمند نمی‌شود و ایران به طور رسمی و قانونی حقایق‌ای از آن ندارد. اکنون قرار است با احداث سد یادشده ۱۸۰ هزار زمین زیر کشت گندم و خشخاش قرار گیرد. به رغم توافقات قبلی طالبان همان روال دولت سابق افغانستان را ادامه داد و مدعی هستند که سال‌ایی جاری یک سال خشک است و حقایق معمولی ایران را نیز پرداخت نمی‌کند. اکنون چاه‌های نیمه در حدود ۶ درصه حجم خود آب دارند و تالاب نیز خشک است و اگر در فصل پرآب به جای اینکه رواناب از طریق کانال بند کمال‌خان راهی گودرز می‌شد، به چاه‌های نیمه می‌رسید اکنون اینقدر مشکل بی‌آبی گریبان سیستان را نمی‌گرفت و مشکلات کمتر می‌شد.